

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК „ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧИХ ТА МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КРИМУ (СЕРЕДИНА XX - ПОЧАТОК XXI СТОЛІТТЯ)” В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ОСВІТИ І НАУКИ

Золотухіна Світлана Трохимівна

доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Україна, м. Харків

Житницька Анастасія Анатоліївна

аспірантка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Україна, м. Харків

Анотація. У статті розкрито практичну значущість навчально-методичного посібника у сучасних умовах розвитку освіти та науки. Зазначено, що автор репрезентував цілісну інноваційну концепцію виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій.

Abstract. The article reveals the practical significance of the textbook in modern conditions of education and science. It is noted that the author represented a holistic innovative concept of educating adolescents' tolerance in the activities of children's and youth NGOs.

Ключові слова: толерантність, підлітки, виховання, Крим, мета освіти.

Keywords: tolerance, teenagers, education, Crimea, purpose of education.

Навчально-методичний посібник Авраменко Світлани Миколаївни „Виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій Криму (середина XX – початок XXI століття)” [1] репрезентує дослідження з історії педагогіки, у якому автор уперше розробив і довів гіпотезу про позитивний педагогічний досвід виховання толерантності підлітків у діяльності названих організацій і запропонував методичні рекомендації для його використання в нових соціально-педагогічних умовах. Його матеріали можна вважати вагомими для дослідження розвитку ідеї толерантності в українській педагогічній думці середини XX – початку XXI століття.

Актуальність вивчення проблеми виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій зумовлене усвідомленням ролі цих об'єднань у вихованні підлітків. Вона визначається й наявністю суттєвих суперечностей між: нагальною потребою суспільства в толерантній особистості і недостатньою спрямованістю системи освіти на її виховання; необхідністю обґрунтування ролі дитячих та молодіжних громадських організацій України у вихованні підлітків і недостатньою розробленістю проблеми в педагогічній та методичній літературі; необхідністю врахування педагогічного досвіду та відсутністю системних досліджень з історії педагогіки щодо проблеми виховання толерантності.

Виклад змісту статті. Навчально-методичний посібник складається з 2 розділів, в межах яких подано теоретичний матеріал та методичний апарат для роботи зі студентами, загальних висновків, глосарію, списку використаних джерел та 9 додатків, серед яких – методичні рекомендації. Така структура посібника надає користувачеві основи теорії виховання толерантності підлітків у зазначених умовах та необхідний методичний комплекс для впровадження на практиці. Заслужують на увагу й апарати орієнтування і організації засвоєння теоретичного матеріалу: зміст деталізований, кожний розділ розпочинається переліком інформаційних компонентів, які розглядатимуться далі – це забезпечує усвідомлене знайомство з викладеною теорією. Система запитань для самоконтролю складена з урахуванням психолого-педагогічних вимог: від репродуктивного рівня до творчого. Запропонована автором система роботи характеризується різноманітністю інтерактивних форм, передбачає самостійну творчу роботу і зорієнтована на результат діяльності: обговорення в групі („Мозковий штурм”), дискусії, науково-дослідницька робота для виступу на міні-конференції, круглий стіл з обговорення певної педагогічної проблеми, що передбачає формування фахових компетентностей студентів і є практично затребуваним в сучасних освітніх реаліях вищої школи.

Додатки посібника сприяють візуалізації теоретичних положень і спрямовані на продуктивність роботи. Методичні рекомендації, які є частиною навчально-методичного посібника, репрезентують розроблення оригінальної методики виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських об’єднань. Вони характеризуються новизною застосовуваних форм та методів роботи; пропонують відтворювальні та раціональні педагогічні засоби виховного впливу. Значущість навчально-методичного посібника полягає в тому, що його матеріал репрезентує цілісну інноваційну концепцію виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій з урахуванням лінгвокультурологічного підходу до вивчення проблеми, що в дослідженнях з історії педагогіки є нетиповим явищем. Наукові розвідки з лінгвістики, культурології, педагогіки та психології, подані в ньому, демонструють комплексний історико-педагогічний аналіз окресленої проблеми і відповідають вимогам практики виховання відповідальних громадян, що є метою освіти в Україні [2].

Висновок. Навчально-методичний посібник Авраменко Світлани Миколаївни „Виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій Криму (середина XX – початок XXI століття)” репрезентує інноваційну модель сучасної педагогічної системи з використанням особистісно орієнтованих технологій, відповідає дидактичним, психологічним, гігієнічним і книгознавчим вимогам.

Список літератури:

1. Авраменко С. М. Виховання толерантності підлітків у діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій Криму (середина XX – початок XXI століття) – Ялта: РВВ РВНЗ КГУ, 2013. – 376 с.
2. Закон України про освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст. 380). URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.06.2020)